

rozsudek přezkoumati a posouditi, zda soud použil zákona správně čili nic, takže nemůže býti řeči o nejasnosti vůbec a dokonce ne o takové, jakou má na mysli čís. 5 § 281 tr. ř. Důvodů zmatečnosti čís. 7 a 8 § 281 tr. ř. dovolává se zmateční stížnost neprávem; onoho proto, že o rozsudku, jímž byl obžalovaný uznán vinným alternativně podle obžaloby, nelze říci, že nechává nepovšimnutým některý čin, na který obžaloba zněla, pokud se týče dodatečně byla rozšířena, že tedy jím obžaloba v té či oné části nebyla vyřízena; rovněž tak nelze důvodně tvrditi, že soud překročil obžalobu, an rozhodl konečným rozsudkem, třebaže alternativně, nejen o skutku, který byl původně předmětem obžaloby, o křivém svědectví vydaném 30. prosince 1929 u okresního soudu v Jilemnici, nýbrž i o eventuálním dalším skutku, totiž o křivé přísaze složené dne 17. února 1930 u krajského soudu v Jičíně, na kterou rozšířil veřejný obžalobce obžalobu při hlavním přelíčení dne 17. července 1930. Jednalť soud podle předpisů §§ 263, 267 tr. ř. Neprávem namítá posléze zmateční stížnost s hlediska zmatků čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř. (správně jen čís. 10), že soud porušil zákon, odsoudiv obžalovaného v obou případech, ačkoliv obžaloba byla jen eventuálně rozšířena na případ křivé přísahy u krajského soudu v Jičíně; v pravdě byl obžalovaný uznán vinným jen v jednom případě, ovšem alternativně, neboť rozsudek vyslovuje zřetelně, že ho uznává vinným, že buď před okresním soudem v Jilemnici křivě svědčil, nebo před krajským soudem v Jičíně jako svědek křivě přísahal, — takže provedení tohoto hmotněprávního zmatku nedbá skutkových předpokladů rozsudku a neodpovídá zákonu.

Čís. 4288.

Školou povinné děvče jest svěřeno (§ 132 III tr. zák.) k doзору průvodčímu vlaku, jímž jede.

(Rozh. ze dne 26. září 1931, Zm I 619/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po neveřejném ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. května 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného svedení ke smilstvu podle §§ 8, 132 III tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po zákonu je provedena námitka, že nešlo při svědkyni Marii Z-ové o osobu svěřenou doзору stěžovatelovu. Námitce nelze přisvědčiti. Povinnost k doзору ve smyslu § 132 III tr. zák., při níž jest účelem doзору zabezpečení mravního vývoje a mravní neporušenosti svěřené osoby po stránce pohlavní, nemusí býti — jak stížnost neprávem uplatňuje — pachateli uložena zákonem. Povinnost může býti pachateli uložena i jinak, a to jakýmkoliv způsobem proň závazným; stačí i služební předpisy

vydané v oboru služby, již stěžovatel konal v době souzeného skutku. Zákonný znak, že svědkyně Marie Z-ová byla dozoru stěžovatelovu svěřena, došel tudíž náležitého a správnému výkladu zákona vyhovujícího podkladu rozsudečným zjištěním, že stěžovatel měl podle služebních předpisů pro průvodčí vlaků, přesněji podle pokynů daných (železničnických) zaměstnancům pro styk s obecní povinností, věnovati zvláštní péči školní mládeži, jejíž výchova školní a domácí nesmí — jak v dotčeném bodě poukazů řečeno — trpěti újmy jízdami na železnici, a že stěžovatel považoval Marii Z-ovou za školou povinné děvče jeho dozoru v době jeho služby svěřené. S tímto subjektivním zjištěním není v rozporu další výrok rozsudku, že není zjištěno, že stěžovatel určitě věděl, že Z-ové není 14 let. Není příslušnost nedospělých a nezletilých osob ke školní mládeži nutně podmíněna stářím nižším 14 let ani podle obecných názorů, tím méně podle citovaného služebního předpisu, jehož článek 12 mluví výslovně o žactvu do 16 let.

Čís. 4289.

»Promlouváním« ve smyslu § 303 odst. 2 tr. zák. jsou jakékoliv úvahy a proslovy, mající na rozdíl od úvah ryze náboženských a mravních, myšlenkový vztah k předmětům v zákoně blíže označeným.

Školská výchova jest věcí nejen státního, nýbrž i politického života ve smyslu druhého odstavce § 303 tr. zák.

Zákon nevyžaduje, by pachatel přečinu podle druhého odstavce § 303 tr. zák., kritisoje platné zákony a nařízení vládní, jmenoval a přesně označil určitý zákon nebo nařízení, které podrobuje kritice.

Jde o kritiku platných zákonů o školství ve smyslu § 303 tr. zák. odst. druhý, mluvil-li kněz, vykonávaje kazatelský úřad, všeobecně o tendenci zákonů jako protináboženských, najmě o zákonné úpravě školské otázky, a tvrdil-li, že škola je vybudována na týchž (protináboženských) základech, a že proto jest škole přičísti k vině veškeré zločiny, o nichž se čte v novinách.

(Rozh. ze dne 30. září 1931, Zm I 835/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 23. září 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 303 odst. 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost považuje rozsudek za právně vadný, domnívajíce se, že zjištěná řeč stěžovatelova nebyla kritikou zákona nebo vládního nařízení, nebyla prý ani »promlouváním« toho druhu, jaké má na mysli zákon v druhém odstavci § 303 tr. zák. Nejen doslov závadného výroku, nýbrž i jeho smysl a účel jsou předmětem skutkového zjištění rozsud-